

Розділ тридцять третій

Блекторн прокинувся на світанку. Сам. Спершу був певен, що йому наснилося, але її парфуми досі висіли в повітрі, і він зрозумів, що то був не сон. Обережний стукіт.

— Хай?

— Охайо, Анджін-сан, гомен насай, — служниця відчинила шьоджі для Фуджіко, а потім занесла тацю із чаєм, мискою рисової каші й солодкими рисовими хлібцями.

— Охайо, Фуджіко-сан, домо, — подякував він. Вона завжди приходила зі сніданком особисто, розсувала сітку й чекала, поки він їсть, а служниця розкладала свіже кімоно, тобі й набедренник.

Блекторн сьорбнув чаю. Цікаво, чи відомо Фуджіко про минулу ніч. З її обличчя годі було зрозуміти.

— Ікага десу ка? — Блекторн поцікавився, як вона.

— Окагасама де генкі десу, Анджін-сан. Аната ва? Дуже добре, дякую. А ви?

Служниця дістала його свіжий одяг із вбудованої шафи, що непомітно вписалася в паперову кімнату, і залишила їх наодинці.

— Аната ва йоку немутта ка? Тобі добре спалося?

— Хай, Анджін-сан, арігато годзаймашіта! — Фуджіко всміхнулася, приклала руку до голови, вдаючи, що та болить, а вона п'яна і спить як убита. — Аната ва?

— Ваташі ва йоку немуру. Мені спалося добре.

Вона виправила:

— Ваташі ва йоку немутта.

— Домо. Ваташі ва йоку немута.

— Йой! Тайхенйой! Добре! Дуже добре!

З коридору почувся голос Маріко:

— Фуджіко-сан?

— Хай, Маріко-сан? — Фуджіко підійшла до шьоджі й відчинила їх. Він не бачив Маріко. І не розумів, про що вони говорять.

«Хоч би ніхто не дізнався, — подумав Блекторн. — Молюся, щоб це залишилося в таємниці, тільки між нами. Можливо, було би краще, якби це був сон».

Він почав одягатися. Фуджіко повернулася і опустилася на коліна, щоб застібнути табі.

— Маріко-сан? Нан джя?

— Нане мо, Анджін-сан, — відповіла Фуджіко. — Нічого важливого.

Вона підійшла до токономи — алькова, прикрашеного квітковою композицією, де висів сувій і лежали мечі Блекторна. Подала їх штурману. Він засунув ті за пояс. Мечі вже не здавалися смішними, хоча він волів би навчитися носити їх зграбніше.

Фуджіко розповіла йому, що її батько отримав ці мечі за хоробрість після особливо кривавої бійні далеко на півночі Кореї сім років тому, під час першого вторгнення. Японські війська переможно прорвалися через королівство і просувалися на північ. Коли вони дісталися річки Ялу, китайські орди раптово перекинулися за кордон, вступили в бій з японським військом і завдяки своїй неймовірній чисельності розгромили його. Батько Фуджіко був у складі тилового загону, що прикривав відступ до гір на північ від Сеула. Там вони розвернулися і билися доти, доки битва не зайшла в глухий кут. Ця і друга кампанія були найдорожчими військовими експедиціями в історії. Після смерті тайко минулого року Торанага, від імені Ради регентів, одразу ж наказав решті війська повертатися додому, на велике полегшення більшості даймьо, які ненавиділи корейську кампанію.

Блекторн вийшов на веранду. Взув сандалі й кивнув слугам, які вишикувалися в рівненьку лінію, щоб, за звичаєм, провести його поклоном.

День був сірий. Небо затягнуте хмарами, з моря дув теплий вологий вітер. Сходинки, що вели до доріжки з гравію, намокли під нічним дощем.

За воротами чекали коні й супровід із десятка самураїв. Та Маріко. Вона сиділа верхи, вдягнена в блідо-жовту мантію поверх блідо-зелених шовкових штанів, крилатий капелюх, серпанок із жовтими стрічками й пальчатки. Під сідлом мала напоготові парасольку від дощу.

— Охайо, — формально привітався він. — Охайо, Маріко-сан.

— Охайо, Анджін-сан. Ікага десу ка?

— Окагесама де генкі десу. Аната ва?

Вона всміхнулася:

— Йой, арігато годзаймашіта.

Маріко жодним чином не натякнула, що між ними щось змінилося. Але він цього й не чекав, принаймні не публічно, адже розумів,

наскільки небезпечна склалася ситуація. На нього війнули її парфуми, і йому захотілося поцілувати її, тут, у всіх на очах.

— Ікімашьо! — мовив Блекторн і скочив у сідло, махнувши самураям, аби йшли попереду. Він неквапливо повів коня, а Маріко пішла поруч із ним. Коли вони залишилися наодинці, розслабився.

— Маріко.

— Хай?

І промовив латиною:

— Ти гарна, я люблю тебе.

— Дякую, але вчора я випила так багато вина, що сьогодні не почувуюся гарною, а «любов» — це християнське слово.

— Ти гарна, й ти християнка, а вино тобі не зашкодило.

— Дякую за брехню, Анджіне-сан, дякую.

— Ні. Це я маю дякувати тобі.

— Он як? Чому?

— Немає ніяких «чому». Я щиро дякую тобі.

— Якщо від вина з м'ясом ви стаєте таким сердечним, витонченим і галантним, — промовила Маріко, — тоді я маю сказати вашій консортці перевернути небо й землю, щоб діставати їх для вас щовечора.

— Так. Я хотів би, щоб так було щовечора.

— Ви сьогодні надміру щасливі, — зазначила вона. — Добре, дуже добре. Але чому? Чому насправді?

— Через тебе. Ти знаєш чому.

— Я не знаю нічого, Анджіне-сан.

— Нічого? — передражнив він її.

— Нічого.

Блекторн був приголомшений. Вони були самі й у безпеці.

— Чому «нічого» стерло усмішку з лиця? — запитала Маріко.

— Дурість! Абсолютна дурість! Я забув, що наймудріше бути обачним. Просто ми самі, й мені захотілося поговорити про це. І насправді сказати більше.

— Ви говорите загадками. Я вас не розумію.

Він знову збентежився.

— Ти не хочеш про це говорити? Взагалі?

— Про що, Анджіне-сан?

— Що тоді сталося вночі?

— Я проходила повз ваші двері вночі, коли з вами була моя служниця Кой.

— Що?!

— Ми з вашою консорткою подумали, що вона була б приємним подарунком для вас. Вона вам сподобалася, хіба ні?

Блекторн намагався прийти до тями. Служниця Маріко була тієї ж статури, але молодша й не така прекрасна, не така вродлива, і так, стояла непроглядна темрява, і так, голову затуманило вино, але ні, то була не служниця.

— Це неможливо, — сказав він португальською.

— Що неможливо, сеньйоре? — запитала Маріко тією самою мовою.

Він знову перейшов на латину, супровідники були недалеко, вітер дув у їхній бік.

— Будь ласка, не жартуй зі мною. Нас ніхто не чує. Я пізнав тебе і твої парфуми.

— Ви думали, що то була я? О ні, Анджіне-сан. Для мене було б честю, але я ніколи не зможу... як мені б не хотілося... о ні, Анджіне-сан. То була не я, а Кой, моя служниця. Це була б честь для мене, але я належу іншому, хоч він і помер.

— Так, але то була не служниця, — Блекторн стримав гнів. — Проте як скажеш.

— То була служниця, Анджіне-сан, — заспокійливо мовила Маріко. — Ми намастили її моїми парфумами і наказали: жодних слів, лише дотики. Ми й на мить не подумали, що ви сприймете її за мене! Це було зроблено не щоб вас надурити, а щоб розслабити, адже я знаю, що розмови про тілесні злагоди досі вас бентежать, — вона дивилася на нього широкими невинними очима. — Вона задовольнилася вас, Анджіне-сан? Ви її так.

— Жарти про важливі речі не смішні.

— Важливим речам завжди надається велика вага. Але немає нічого важливого в тому, що чоловік провів ніч зі служницею.

— Я не вважаю вас неважливою.

— Дякую. Я вас теж. Але ніч чоловіка зі служницею — це приватна справа й не має жодної ваги. Це подарунок йому від неї, а часом і їй від нього. Не більше.

— Ніколи?

— Іноді. Але ця приватна справа не має великої серйозності.

— Ніколи?

— Лише коли жінка з чоловіком поєднуються проти закону. Цієї землі.

Блекторн опанував себе, нарешті збагнувши причину її заперечення.

— Прошу вибачення, — сказав він. — Так, ви праві, я помилився. Не варто було заводити розмову. Перепрошую.

— За що ви перпрошуєте? Скажіть, Анджіне-сан, на цій дівчині було розп'яття?

— Ні.

— Я завжди його ношу. Завжди.

— Розп'яття можна зняти, — автоматично промовив він португальською. — Це нічого не доводить. Його можна позичити, як парфуми.

— Скажіть мені останню правду: ви справді бачили ту дівчину? Справді бачили її?

— Звісно. Будь ласка, забудьмо, що я взагалі...

— Ніч була темна, місяць затягнуло хмарами. Будь ласка, скажіть правду, Анджіне-сан. Подумайте! Ви справді бачили дівчину?

«Авжеж, я бачив її, — обурено подумав він. — Чорт забирай, подумай краще. Ти не бачив її. У тебе голова була в тумані. То могла бути служниця, але ти знав, що то Маріко, бо ти хотів Маріко й бачив лише Маріко у своїй голові, вірячи, що й вона хотіла тебе так само. Дурень. Триклятий дурень».

— Правду кажучи, ні. Насправді я маю перепросити, — сказав він. — Як мені це зробити?

— Не треба перепрошувати, Анджіне-сан, — спокійно відповіла Маріко. — Я вже не раз казала вам, що чоловік ніколи не просить пробачення, навіть коли помиляється. Ви не помилялися, — її погляд дражнив його. — Моя служниця не потребує вибачень.

— Дякую, — промовив він зі сміхом. — Тепер я почуваюся не таким дурнем.

— Ви молодшаєте на очах, коли смієтеся. Такий серйозний Анджіне-сан знову стає хлопчиком.

— Батько казав, що я народився старим.

— Справді?

— Він так вважав.

— Який він?

— Він був прекрасною людиною. Судновласник, капітан. Іспанці вбили його в місці з назвою Антверпен, коли прийшли нищити місто. Вони спалили його корабель. Мені було шість, але я пам'ятаю його як високого добросердного чоловіка із золотим волоссям. Моему старшому братові, Артуру, було лише вісім... Для нас тоді настали важкі часи, Маріко-сан.

— Чому? Прошу, розкажіть мені. Будь ласка!

— Усе дуже просто. Кожне пенні, що ми мали, ми отримували з корабля, а коли його не стало... а невдовзі ще й сестра померла. Від голоду. Сімдесят першого року був голод, а потім знову чума.

— У нас іноді буває чума. Віспа. У вас була велика родина?

— Трое, — він радів розмові, бо міг відволіктися від іншого болю. — Вілії, моїй сестрі, було лише дев'ять, коли вона померла.

Потім Артур — він хотів стати художником, скульптором, але став підмайстром каменяра, щоб допомагати нам. Він загинув під час армади. Йому було двадцять п'ять, тупак бідолашний, щойно потрапив на корабель, ще й не вмів нічого, така безглузда втрата. Я останній з Блекторнів. Артурова дружина з дочкою тепер живуть із моєю дружиною і дітьми. Моя мати досі жива, як і старенька бабця Джакоба — їй сімдесят п'ять, а вона міцна, як шмат англійського дуба, хоч вона ірландка. Принаймні вони були живі, коли я покинув дім понад два роки тому.

Біль повертався. «Подумаю про них дорогою додому, — пообіцяв штурман собі, — але не раніше».

— Завтра буде буря, — промовив, дивлячись на море. — Сильна, Маріко-сан. А за три дні проясниться.

— Нині сезон шквалів. Здебільшого похмуро й дощить. Коли дощі припиняються, стає дуже волого. А тоді починаються тайфуни.

«Хотів би я знову вийти в море, — думав Блекторн. — Чи виходив я колись у море? Чи корабель був реальним? Що є реальністю? Маріко чи служниця?»

— Ви нечасто смієтеся, правда ж, Анджіне-сан?

— Я занадто довго займаюся мореплавством. Моряки завжди серйозні. Ми навчилися спостерігати за морем. Ми завжди спостерігаємо й чекаємо біди. На секунду відведеш очі — і вона порубає твій корабель на дрова.

— Я боюся моря, — повідала Маріко.

— Як і я. Старий рибалка якось сказав мені: «Той, хто не боїться моря, скоро потоне, бо вийде в нього тоді, коли не варто. Але ми боїмося моря, тож тонути мемо в ньому знову й знову».

Він глянув на неї:

— Маріко-сан...

— Так?

— Кілька хвилин тому ви переконали мене, що... скажімо так, я був переконаний. Тепер ні. У чому правда? Хонто. Я маю знати.

— Вуха дані для того, щоб чути. Авжеж, то була служниця.

— Ця служниця. Чи можу я кликати її коли захочу?

— Звісно. Але мудрий чоловік не став би цього робити.

— Бо я можу розчаруватися? Наступного разу?

— Можливо.

— Важко здобути служницю і втратити її, важко мовчати...

— Злагоди — це насолода. Тілесна. Слова тут зайві.

— Але як сказати служниці, що вона гарна? Що я її кохаю? Що вона наповнила мене радістю?

— Не годиться «кохати» служницю. Не тут, Анджіне-сан. Ця пристрасть навіть не для дружини чи консортки, — у кутиках її очей раптово виступили зморшки. — А для когось, подібного до Кіку-сан, куртизанки, яка така вродлива й заслуговує на це.

— Де мені знайти цю дівчину?

— У селі. Для мене буде честю стати вашою посередницею.

— Заради Бога, схоже, ви серйозно.

— Авжеж. Чоловік потребує всляких пристрастей. Ця пані гідна кохання... якщо ви зможете її собі дозволити.

— Тобто?

— Вона дуже дорога.

— Кохання не купиш за гроші. Воно нічого не коштує. «Кохання» не має ціни.

Маріко всміхнулася:

— Злагоди завжди мають ціну. Завжди. Необов'язково грошову, Анджіне-сан. Але чоловік завжди платить за злагоди, так чи інак. Справжнє кохання, ми називаємо його обов'язком, є коханням душі й не потребує тілесного вираження, за винятком хіба що дару смерті.

— Ви помиляєтеся. Хотів би я показати вам світ таким, яким він є.

— Я знаю світ таким, яким він є і яким буде завжди. Ви хочете цю нікчемну служницю знову?

— Так. Ви знаєте, що хочу...

Маріко весело засміялась:

— Тоді вона прийде до вас. На заході сонця. Ми супроводимо її, Фуджіко і я!

— Чорт забирай, ви так і зробите! — Блекторн засміявся разом з нею.

— А, Анджіне-сан, приємно бачити, що ви смієтеся. Відтоді як ви повернулися в Анджіро, то сильно змінилися. Дуже сильно.

— Ні. Не сильно. Але минулої ночі мені наснився сон. Той сон — сама досконалість.

— Бог — це досконалість. А іноді — захід сонця, схід місяця чи перший крокус у році.

— Я вас узагалі не розумію.

Маріко відкинула серпанок на капелюсі й подивилася прямо на нього.

— Одного разу інший чоловік сказав, що взагалі мене не розуміє, а мій чоловік відповів: «Пробачте, володарю, але її ніхто не може зрозуміти. Її не розуміють ні батько, ні боги, ні її християнський Бог, навіть мати не розуміє її».

— То був Торанага? Володар Торанага?